

चाच्या क्रात्य वेतन आयागाच्या शिकारशावराल कद्र सरकारच्या निर्णयांचा स्वीकार आणि महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तिवेतन) नियम, १९८२ मधील निवृत्तिवेतन, मृत्यु-नि-सेवानिवृत्ति उपदान आणि कुटुंबनिवृत्तिवेतन यासंबंधीच्या तरतुरीमध्ये सुधारणा.

महाराष्ट्र शासन

वित्त विभाग

शासन निर्णय क्रमांक वेअशी-१०८७/४२५/सेवा-१०

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२

दिनांक १८ ऑगस्ट १९८७

शासन निर्णय

चौथ्या केंद्रीय वेतन आयोगाच्या शिकारशींवरील केंद्र सरकारच्या निर्णयांच्या अनुरोधाने शासन, महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तिवेतन) नियम, १९८२ (यापुढे निवृत्तिवेतन नियम असे निर्देशिले आहे) मधील निवृत्तिवेतन, मृत्यु-नि-सेवानिवृत्ति उपदान आणि कुटुंबनिवृत्तिवेतन यासंबंधातील नियमांत पुढील फेरबदल करीत आहे आणि ते महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तिवेतन) नियम, १९८२ लागू असलेल्या शासकीय कर्मचाऱ्यांना व इतरांना लागू होतील.

२.१ या आदेशाप्रमाणे सुधारित तरतुदी १ जानेवारी १९८६ रोजी किंवा त्यानंतर सेवेत असताना, सेवानिवृत्त होणाऱ्या/मृत्यु पावणाऱ्या शासकीय कर्मचाऱ्यांना लागू होतील. १ जानेवारी १९८६ पूर्वी सेवानिवृत्त झालेल्या/मृत्यु पावलेल्या कर्मचाऱ्यांच्या बाबतीत देण्यात आदेश काढण्यात आले आहेत.

२.२ १ जानेवारी १९८६ रोजी किंवा त्यानंतरच्या प्रकरणांत निवृत्तिवेतन प्राधिकृत झालेले असेल तर याहुआदेशानुसार असल सुधारणाकरण्यात यावो. ज्या प्रकरणांत सुधारणापूर्व आदेशानुसार प्राधिकृत झालेले निवृत्तिवेतन हे, या आदेशानुसार देय होणाऱ्या निवृत्तिवेतनापेक्षा अधिक फायदेशीर असेल त्या प्रकरणी, महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तिवेतन) नियम, १९८२ मधील नियम १३१ लक्षात घेऊन, निवृत्तिवेतनधारकास गैरफायदेशीर होईल अशा प्रकारे आधीच प्राधिकृत झालेल्या निवृत्तिवेतनात सधरलणा करण्यात येणार नाही.

निवृत्तिवेतनार्ह वेतन

३.१ निरनिराळ्या सेवानिवृत्ति व मृत्युविषयक लाभांचा हिशेब करण्यासाठी 'वेतन' या संज्ञेचा अर्थ, शासकीय कर्मचाऱ्यास, ल्याच्या सेवानिवृत्तीच्या लागतपूर्वी किंवा त्याच्या मृत्युच्या तारखेस, महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तिवेतन) नियम, १९८२ च्या नियम ९(३६) (एक) मध्ये व्याख्या केल्याप्रमाणे मिळणारे मळ वेतन असा राहील. तसेच 'निवृत्तिवेतनार्ह वेतन' हे शासकीय कर्मचाऱ्यांने आपल्या सेवेच्या अखेच्या दहा महिन्यात अंजित केलेल्या वेतनाच्या संदर्भात निर्धारित केले जाईल.

३.२ या आदेशातील "वेतन" या संज्ञेत, महाराष्ट्र नागरी सेवा (सुधारित वेतन) नियमान्वये लवकरच घोषित केल्या जाणाऱ्या सुधारित वेतनमानातील 'वेतनाचा' देखील समावेश राहील.

निवृत्तिवेतन

४.१ १० वर्षांहून कमी अहंताकारी सेवेवहलचे सेवा उपदान हे, निवृत्तिवेतन नियमांमधील नियम ११० च्या पोट-नियम (१) खालील तक्त्यात दिलेल्या दराएवजी सेवेच्या प्रत्येक पूर्ण केलेल्या सहामाही कालावधीसाठी अर्ध्या महिन्याचे वेतन, या एकरूप दराने गणण्यात येईल.

४.२ निवृत्तिवेतन नियमांतील नियम ११०, पोट-नियम (२) च्या खंड (ए) मध्ये दिलेल्या टप्पा सूत्राएवमी सर्व प्रकरणांत निवृत्तिवेतन हे, निवृत्तिवेतनार्ह वेतनाच्या ५० टक्के प्रमाणे गणण्यात येईल आणि ते किमान दरमहा रूपये ३७५ व कमाल दरमहा रूपये ४,००० या मर्यादिच्या अधीन राहील. निवृत्तिवेतन नियमांमधील नियम ११० च्या पोट-नियम (२) च्या इतर खंडातील व पोट-नियम (३) व (४) मधील तरतुदी लागू राहील. मात्र, खंड (बी) मध्ये किमान निवृत्तिवेतन दरमहा रूपये ५० असा जो उल्लेख आहे त्यात दरमहा रूपये ३७५ असा फेरबदल करण्यात येईल.

अतिरिक्त निवृत्तिवेतनाचे अंशराशीकरण

५. या आदेशाच्या परिणामी देय होणारे, कोणतेही असल्यास, अतिरिक्त निवृत्तिवेतनदेखील अंशराशीकरणासाठी वात ठरेल. निवृत्तिवेतनधारकांची तक्षी इच्छा असल्यास ते अतिरिक्त निवृत्तिवेतनाच्या (फरकाच्या) एक तृतीयांश भागाचे अंश-राशीकरण करू शकतात.

सेवानावृत्त उपदान/मृत्यु उपदान
इ.३ अहंताकारी सेवेची पाच वर्षे पूर्ण केलेल्या शासकीय कर्मचाऱ्याच्या वावतीत, तो सेवानिवृत्त झाल्यावर वेतनाच्या १६ ३ पट या कमाल मर्यादिस अधीन राहून, अहंताकारी सेवेच्या प्रत्येक पूर्ण केलेल्या सहामाही कालावधीसाठी, त्याच्या वेतनाच्या ३ इतके सेवानिवृत्ति उपदान देण्यात येईल. मात्र, सेवानिवृत्ति उपदान म्हणून द्यावयाची रक्कम कोणत्याही प्रकरणी एक लाख रुपयांहून अधिक असता कामा नये. उपदानाची गणना करण्यासाठी गणनायोग्य वेतनावर देखील कमाल मर्यादा असणार नाही.

६.२ सेवेत असताना मृत्यु झाल्यास, मृत्यु उपदान पुढील दराने अनुज्ञय होईल :—

सेवाकाळ

उपदानाचा दर

(एक) एक वर्षांहून कमी	वेतनाच्या दुप्पट.
(दोन) एक वर्ष किंवा त्याहून जास्त पण ५ वर्षांहून कमी	वेतनाच्या सहा पट.
(तीन) ५ वर्षे किंवा त्याहून जास्त पण २० वर्षांहून कमी	वेतनाच्या वार्ग पट.
(चार) २० वर्षे किंवा त्याहून जास्त	वेतनाच्या ३३ पट या कमाल मर्यादिच्या अधीन राहून, अहंताकारी सेवेच्या प्रत्येक पूर्ण केलेल्या सहामाही कालावधीसाठी, एक द्वितीयांश वेतन. परंतु मृत्यु उपदानाची रक्कम कोणत्याही प्रकरणात एक लाख रुपयांहून अधिक असता कामा नये.

उपदानाची गणना करण्यासाठी गणनायोग्य वेतनावर कमाल मर्यादा असणार नाही.

कुटुंब निवृत्तिवेतन, १९६४

७. निवृत्तिवेतन नियमांच्या नियम ११६ मधील पोट-नियम (२) मध्ये नमूद केलेले कुटुंब निवृत्तिवेतनाचे दर पुढील प्रमाणे सुधारण्यात येत आहेत. या दरांत १ जानेवारी १९८६ रोजीच्या निवृत्तिवेतनावरील अनुज्ञय वाढीचा समावेश आहे :—

दरमहा सूख वेतन

(एक) रुपये १,५०० हून कमी	सूख वेतनाच्या ३० टक्के, किमान रुपये ३७५.
(दोन) रुपये १,५०० व त्याहून जास्त आणि रुपये ३,००० हून कमी.	सूख वेतनाच्या २० टक्के, किमान रुपये ४५०.
(तीन) रुपये ३,००० व त्याहून जास्त	सूख वेतनाच्या १५ टक्के, किमान रुपये ६०० व कमाल रुपये १,२००.

८.१ १ जानेवारी १९८६ पासून शासकीय कर्मचारी व इतर यांच्या वेतनभानात सुधारणा करण्याचा शासन निवारकीत आहे. वेतनभानाची सुधारणा होईपर्यंत शासन असा आदेश देत आहे की, १ जानेवारी १९८६ रोजी अनुज्ञय अनुज्ञय अनुज्ञय महागार्ड भत्याची व तदर्थ महागार्ड भत्याची संपूर्ण रक्कम, सेवानिवृत्ति लाभांसाठी “महागार्ड वेतन” म्हणून मानण्यात याची दहा महिन्यांत म्हणजे ३१ ऑक्टोबर १९८६ पूर्वी सेवानिवृत्ति झालेल्या शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या वावतीत, दिनांक १ एप्रिल १९८६ पासून ३१ डिसेंबर १९८५ पर्यंतच्या कालावधीत वेळोवेळी अनुज्ञय असलेला महागार्ड भत्ता व तदर्थ महागार्ड भत्ता हा, निवृत्तिवेतनाची वेतनाच्या गणनेसाठी ‘महागार्ड वेतन’ म्हणून रामजण्यात यावा.

८.२ वेतनभानाची सुधारणा होईपर्यंत शासनाने वेळोवेळी मंजूर केलेली अंतरिम वाढ-१ व अंतरिम वाढ-२ आणि २० टक्के तदर्थ वाढ, सेवानिवृत्तिविषयक लाभांसाठी, नेहमीप्रमाणे विचारात घेण्यात यावी.

९. महाराष्ट्र जिल्हा परिषदा व पंचायत समित्या अधिनियम, १९६१ (सन १९६२ चा महाराष्ट्र अधिनियम पाच) च्या कलम २४८ च्या परतुकान्वये प्रदान केलेले अधिकार व त्यांमध्यातील इतर सर्व अधिकार यांचा वापर करून, शासन असाही निर्णय घेत आहे की, वरील नियंत्र जिल्हा परिषद कर्मचाऱ्यांना लागू होतील.

१०. सर्व निवृत्तिवेतन मंत्रितरण प्राधिकाऱ्यांना कर्तव्यात येते की, या आदेशांच्या प्रिणामी १ जानेवारी १९८७ ते ३१ जुलै १९८७ पर्यंतच्या कालावधीमध्ये मिळणाऱ्या थव वाकीची अर्धी रक्कम रोजू देण्यात यावी आणि वाकीची शिळ्प रक्कम निवृत्तिवेतनधारग्रांनी खालीलपैकी कोणत्याही एका दीर्घ मुदतीच्या अल्पवर्तत योजनेत गृनवावी :—

- (१) ६ वर्षीय गट्टीय वचन प्रमाणपत्रे (६ वर्षी मालिका).
- (२) ६ वर्षीय गट्टीय वचन प्रमाणपत्रे (३ वर्षी मालिका).
- (३) इंदिरा विकास पत्र

वरीलपैकी कोणत्याही एका योजनेत गुंतवावणाची अधीरी शिल्लक रक्कम, प्रत्येक वचत योजनेवाली विहित केलेल्या गटीत विताना जर काढी रक्कम शिल्लक राहन असेल तर ती उवंगित रक्कम निवृत्तिवेतनधारकांना रोख देण्यात यावी. यावढलची अशीलवार कायपद्धती मंचालक, लेण्डा व कोषागारे, मुंवई यांच्याकडून अलगरीत्या विहित करण्यात येत आहे.

११. महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तिवेतन) नियम, १९८२ मधील यासंबंधीच्या विद्यमान तरतुदीगट्ये, या शासन निर्णयाच्या तरतुदीपुरती सुधारणा करण्यात आली आहे असे मानण्यात यावे. या नियमांत रीतमर सुधारणा यथावकाश करण्यात येईल.

१२. या शासन निर्णयाची इंग्रजी प्रत मोवत जोडली आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

ध्यं. दे. पानसे,

ग्रामनाचे सहसचिव.

भाग्य सरकारचे सनिव, वित्त मंत्रालय, नवी दिल्ली
 महालेखापाल-१ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई (१२५ प्रती)
 महालेखापाल-२ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, नागपूर (१२५ प्रती)
 महालेखापाल-३ (लेखापरीका) महाराष्ट्र, महाराष्ट्र (१२५ प्रती)
 महालेखापाल-४ (लेखापरीका) महाराष्ट्र, नागपूर (१२५ प्रती)
 मुख्य लेखा अधिकारी, बी ब्लॉक, दिल्ली प्रशासन, विभाग भवन, नवी दिल्ली (१० प्रती)
 सिंचालक, लेखा, परसाठे मंत्रालय, नवी दिल्ली (१० प्रती)
 मंत्रालय, लेखा व कोपागारे, मुंबई (१० प्रती)
 अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई (१० प्रती)
 मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी लेखा, कोपागारे भवन, वाणी, नवी मुंबई (१० प्रती)
 उप-मुख्य लेखा परीक्षक, निधी लेखा, मुंबई/पुणे/नागपूर/आंरंगावाड/नाशिक/असगावती/ (प्रत्येकी १० प्रती)
 वरिष्ठ कोपागार अधिकारी, पुणे/नागपूर/आंरंगावाड/नाशिक (प्रत्येकी १० प्रती)
 निवासी केवाळारीथा अधिकारी, मुंबई (१० प्रती)
 सर्व जिल्हा कोपागार अधिकारी (प्रत्येकी १० प्रती)
राज्यपालाचे सनिव
 मुख्य मंत्रालय भवितव
 सर्व मंत्री व राज्यमंत्री यांचे स्वीकृत गदाधर
 *प्रवर्धक, मूळ न्याय शास्त्रा, उच्च न्यायालय, मुंबई
 *प्रवर्धक, अपील शास्त्रा, उच्च न्यायालय, मुंबई
 *सनिव, महाराष्ट्र लोकसेना आयोग, मुंबई
 *सनिव, महाराष्ट्र विश्रान्मडल संचिवालय, मुंबई
 *प्रवर्धक, लोकायुक्त व उप लोकायुक्त यांने कार्यालय, मुंबई
 मंत्रालयानील सर्व विभाग
 विशेष आयुक्त, महाराष्ट्र सदन, कोपानिदम रोड, नवी दिल्ली
 मंत्रालयाच्या निरणिगळाचा विभागाच्या प्रथम अमेल्या सर्व विभागांचे व कार्यालयाचे प्रमुख
 सर्व विभागीय आयुक्त (प्रत्येकी १० प्रती)
 सर्व जिल्हा परिषदाचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी (प्रत्येकी २५ प्रती)
 सर्व जिल्हा परिषदाचे अध्यक्ष (प्रत्येकी ५ प्रती)
 सर्व जिल्हा परिषदाचे मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी (प्रत्येकी १० प्रती)
 शिक्षण मंत्रालय, महाराष्ट्र, राज्य, पुणे (१० प्रती)
 तंत्रशिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई (१० प्रती)
 संचालक, महानगरपालिका प्रशासन, मुंबई (१० प्रती)
 सर्व विभागीय शिक्षण उप संचालक (प्रत्येकी ३ प्रती)
 सर्व विभागीय तंत्रशिक्षण उप संचालक (प्रत्येकी ३ प्रती)
 शिक्षण निरीक्षक, वृहम्मुंबई दक्षिण/उत्तर/पश्चिम
 सर्व प्रशासन अधिकारी, नगरपालिका शिक्षण मंडळ (प्रत्येकी ५ प्रती)
 सर्व महानगरपालिका व नगरपरिषदा, महाराष्ट्र राज्य (प्रत्येकी ५ प्रती)
 सर्व जिल्हांचे वरिष्ठ लेखा परीक्षक (शिक्षण) (प्रत्येकी ५ प्रती)
 कुल सचिव, महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी, जिल्हा अहमदनगर (१० प्रती)
 कुल सचिव, मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी (१० प्रती)
 कुल सचिव, पंजावराव कृषि विद्यापीठ, अकोला (१० प्रती)
 कुल सचिव, पंजावराव कृषि विद्यापीठ, दावोडी, जिल्हा रत्नागिरी (१० प्रती)
 कुल सचिव, कोपाग बृंगि विद्यापीठ, दावोडी, जिल्हा रत्नागिरी (१० प्रती)
 ग्रामधिकारी विभाग, मंत्रालय, मुंबई (१० प्रती)
 शिक्षण व नेत्रायोजन विभाग, मंत्रालय, मंडळ, (१० प्रती)
 कृषि व सहकार विभाग, मंत्रालय, मंडळ (१० प्रती)
 वित्त विभागातील सर्व कार्यालय
 निवड नस्ती, कार्यागिन मेवा-१०

*पत्रांदारे